

De messen die ik meeneem.

Draag bij een buitenrit je telefoon altijd op je lichaam in een plastic hoesje.

Meerdere dagen op pad met je paard: Dit zijn de gevaren én tips om ze te voorkomen

Heb je wel eens in het bos gestaan met een **paard met een los en verbogen ijzer?** Ik wel, en probeer dan maar eens de hoefsmid te bellen: “Ik sta bij de derde beukenboom langs dat pad voorbij het donkere dennenbos, je hebt toch wel een terreinwagen hoop ik?” Daarna was het een behoorlijke klus om mijn paard 45 minuten stil te laten staan zonder een pas te verzetten. Dat was de laatste keer dat ik **zonder gereedschap op pad** ging. Ter voorbereiding op mijn trektocht naar Zweden met Timo, verdiep ik me in **de risico's onderweg**.

Tekst en foto's: Carolien Staal

Zoals iedere bosruiter weet, loop je onderweg risico's met je paard. Je zult geen probleem hebben met tegenliggers die verzuimen op de binnenhoefslag te rijden. Nee, onze uitdagingen zitten bijvoorbeeld in onverwachte ontmoetingen met wilde grazers in een natuurgebied. Wanneer jouw altijd zo rustige vriend besluit dat die grote stier hem echt wil opeten en er op een hulletje vandoor gaat totdat het dichte struikgewas jullie tot stilstand dwingt. En dan...?

In de eerste plaats heb je een mes nodig. Het

is naar mijn mening het allerbelangrijkste onderdeel van een ruiteroutfit. Een scherp mes dat gemakkelijk openklapt kan levens redden. Enkele weken geleden kwam er bij ons op de boerderij een meisje aangerend. Buiten adem en in paniek vertelde dat ze aan het menen was met haar ouders. Door een iets te krap genomen bocht kandelde de koets waardoor deze ondersteboven in een diepe droge sloot terecht kwam. Met het paard onder de koets. De familie had geen mes bij zich en kon het tuig niet los snijden. Gelukkig bleef het paard kalm en konden wij helpen voordat er echte problemen ontston-

den. De hele familie inclusief paard kwam met de schrik vrij.

Wondjes of insectenbeten

Voorkomen is beter dan genezen. Inspecteer je paard iedere ochtend en iedere avond zorgvuldig op wondjes of verdikkingen. Een kleine teek die je over het hoofd ziet, kan twee dagen later een enorme zwelling veroorzaken. Verwijder deze dus direct. Smeer schuurplekjes in met vaseline. Bij verdikkingen aan de benen gaan alle alarmbellen af. De ene wond is de andere niet. Een grote oppervlakkige schaafwond ziet er naar uit,

maar is meestal niet zo schadelijk. Spoel het uit met schoon water en een schone doek, spons of t-shirt als je niets anders bij de hand hebt. Honingzalf is beter dan de traditionele blauwspray omdat deze laatste het genezingsproces vertraagt. Bloed het hevig, duw de doek dan stevig tegen de wond terwijl je een dierenarts inschakelt. Zet het nummer van de dierenarts in je telefoon. Kleine wondjes in de buurt van pezen of gewrichten kunnen heel verraderlijk zijn. Houd dat goed in de gaten en neem in geval van twijfel contact op met je dierenarts. Als ik volgend jaar op reis ga naar Zweden, heb ik met een Nederlandse dierenarts afgesproken dat ik hem altijd kan bellen. Hij kent veel dierenartsen in Zweden en kan mij verder helpen. In mijn zadeltas zit een lijst met namen en nummers van alle paardenartsen en hun woonplaats.

Sanitaire stop

Als je alleen op pad bent, kan een sanitaire stop een behoorlijke uitdaging zijn. Diep in de bossen laat je gewoon je broek zakken waar je rijdt, maar in Nederland loop je het risico dat je net die ene fanatieke mountainbiker op het ruiterspad tegenkomt. Toen ik eens een plaspaauze had, vond Timo het niet nodig om op mij te wachten. Met ferme pas ging hij aan de wandel terwijl ik hem probeerde vast te houden met de broek op de enkels. En weg was hij...

Wanneer je paard losbreekt, is het belangrijk dat je kalm blijft en kunt blijven nadenken over de te nemen actie. De meeste paarden komen bij je terug als ze in een vreemde omgeving zijn. En als ie echt weg is, dan hol je toch niet sneller dan je paard. Laat maar gaan en bedenk waar hij naartoe kan rennen. Probeer iemand te bellen (draag om die reden je telefoon altijd op je lichaam!) of loop naar het dichtstbijzijnde fietspad en zoek naar een voorbijganger. Tegenwoordig bind ik Timo vast aan een hoge tak zoals ik heb geleerd op de wildernistraining waar ik eerder in ROS over schreef. Dat plast veel rustiger!

Obstakels en voeding

Ben je net lekker op dreef, stuurt de route je plotseling door een fietshekje. Als je twijfelt of het past, neem dan geen risico en haal de spullen eraf, ook voor die ene suffe meter. Je wilt niet meemaken dat je zadel blijft hangen en je paard zich losrukt waardoor er van alles stuk gaat. Aan je bagage én aan je

EHBO-uitrusting onderweg

In mijn tas gaan een mes, krèpeverband en twee steriele gaasjes. In de auto hebben we een apotheekje met een thermometer, uiteraard met touwtje en kurk. Koorts is een belangrijke indicator voor de ernst van een aandoening: is je paard gewoon een dagje moe of is er meer aan de hand? Verder nemen we verschillende soorten verband en doeken mee, honingzalf, traumeel, ducktape, betadinezalf en betadine shampoo, veerust tegen insecten en pijnstillers. Want in Noord-Zweden kan het zijn dat je een dagje moet wachten op de dierenarts...

paard. Omzeil ook liever bruggetjes. Je kunt veel beter met je paard door een riviertje waden dan over een bruggetje met onbekende draagkracht lopen. Natte schoenen zijn te prefereren boven kapotte benen.

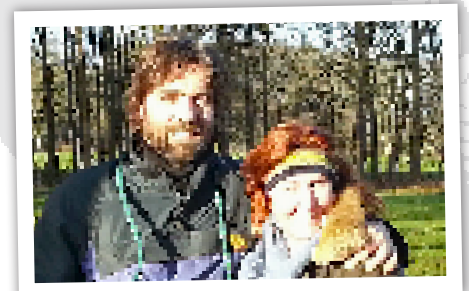
Een ander obstakel is de voeding: op trektocht is het normaal om je paard regelmatig te laten grazen omdat je meerdere uren achter elkaar onderweg bent. In onbekende gebieden is het oppassen geblazen met giftige planten. Jacobskruiskruid en Taxus kennen we wel, paarden zullen dat niet zo snel zelf eten. Maar wees onderweg ook op je hoede voor Heermoes (of Paardenstaart), Adelaarsvaren en Waterscheerling, dat langs slootkanten groeit. Deze planten zijn erg giftig.

In Zweden

Voor mijn reis naar Zweden zijn er drie mogelijke problemen waar ik de meeste zorgen over heb. Ten eerste koliek: het dieet onderweg is niet stabiel zoals wij dat gewend zijn. Soms is er vers gras, soms zijn er alleen struikachtige planten. Als Timo moe is, eet en kauwt hij misschien niet goed waardoor koliek of slokdarmverstopping op de loer liggen. Als dit gebeurt, is er maar één oplossing; direct een dierenarts bellen. Omdat veterinaire zorg in Zweden nogal kostbaar

is, heb ik een verzekeringsmaatschappij voor paarden gevraagd om mij te helpen. Het is namelijk niet zo eenvoudig om je paard zo te verzekeren dat de ziektekosten in het buitenland ook vergoed worden.

Mijn tweede zorg zijn insecten, muggen en dazen. Timo is een eczeempaard en erg gevoelig voor beestjes. Met alle gevolgen van dien, zoals dikke bulten onder het zadel, onrustig zijn in de nacht, rennen (door het draad?), niet eten. Mijn derde grote zorg zijn hoefproblemen. Op blote voeten is deze tocht niet te doen, daar is de bodem te hard, rotsachtig en onregelmatig voor. Ik schat in dat de ijzers het zo'n zeven weken volhouden voordat ze weggesleten zijn. Dat betekent dat Timo onderweg twee keer beslagen moet worden. Setjes ijzers neem ik mee, maar mijn vertrouwen in vreemde hoefsmeden is niet zo groot. En een keer een ijzer verliezen is een ding, maar twee keer of meer wordt problematisch. Een training basis hoefverzorging en een extra EHBO-cursus voor onderweg zijn dan geen overbodige luxe! 🐾

Carolien Staal is paardenvrouw, moeder en manager marketingcommunicatie bij Pavo paardenvoer. Ze woont samen met partner Mark, de kids en hun beestenbende op een Twentse boerderij in Markelo. Volgend jaar maakt ze met haar Welsh Cob Timo een trektocht naar Zweden. "Timo loopt graag alleen en is overal thuis, zolang ik in de buurt ben. Dat maakt hem een bijzonder geschikt paard voor trektochten." Carolien doet in ROS verslag van haar voorbereidingen en de tocht van 2500 km. Je kunt haar ook volgen via: www.facebook.com/trektochtttepaard.